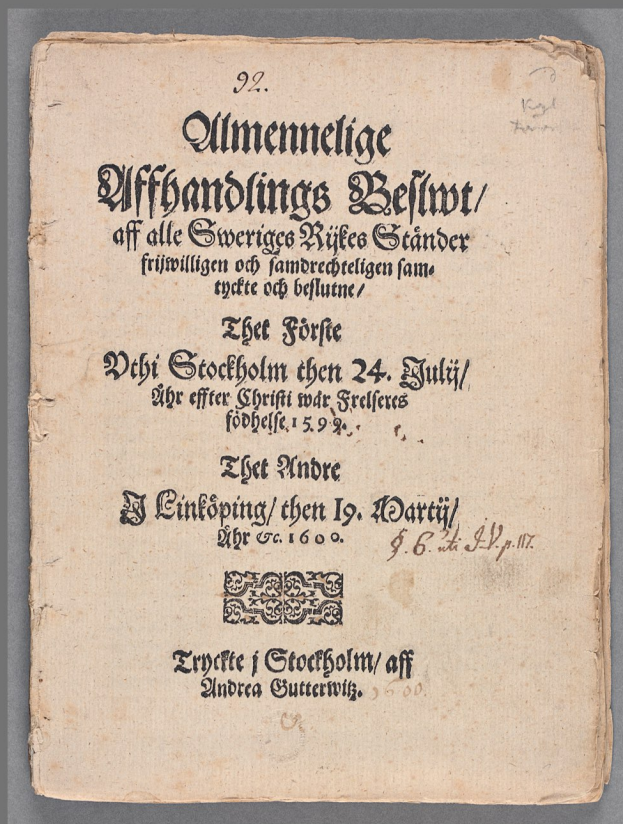

Almannelige Affhandlings Beslwt, aff alle Sweriges Rijkes ...

SOT // Kungl. förordningar / 2. saml.

Tillkomstår 1600

Digitaliserad år 2016

National Library
of Sweden

Kgl
hans

Allmännelige
Affhandlings Beslut/
aff alle Sveriges Rikes Ständer
frjwilligen och samdrechteligen same
tyckte och beslutne /

Thet Förste

Nchi Stockholm then 24. Julij/
Åhr effter Christi war Frelseres
födhesse. 1599.

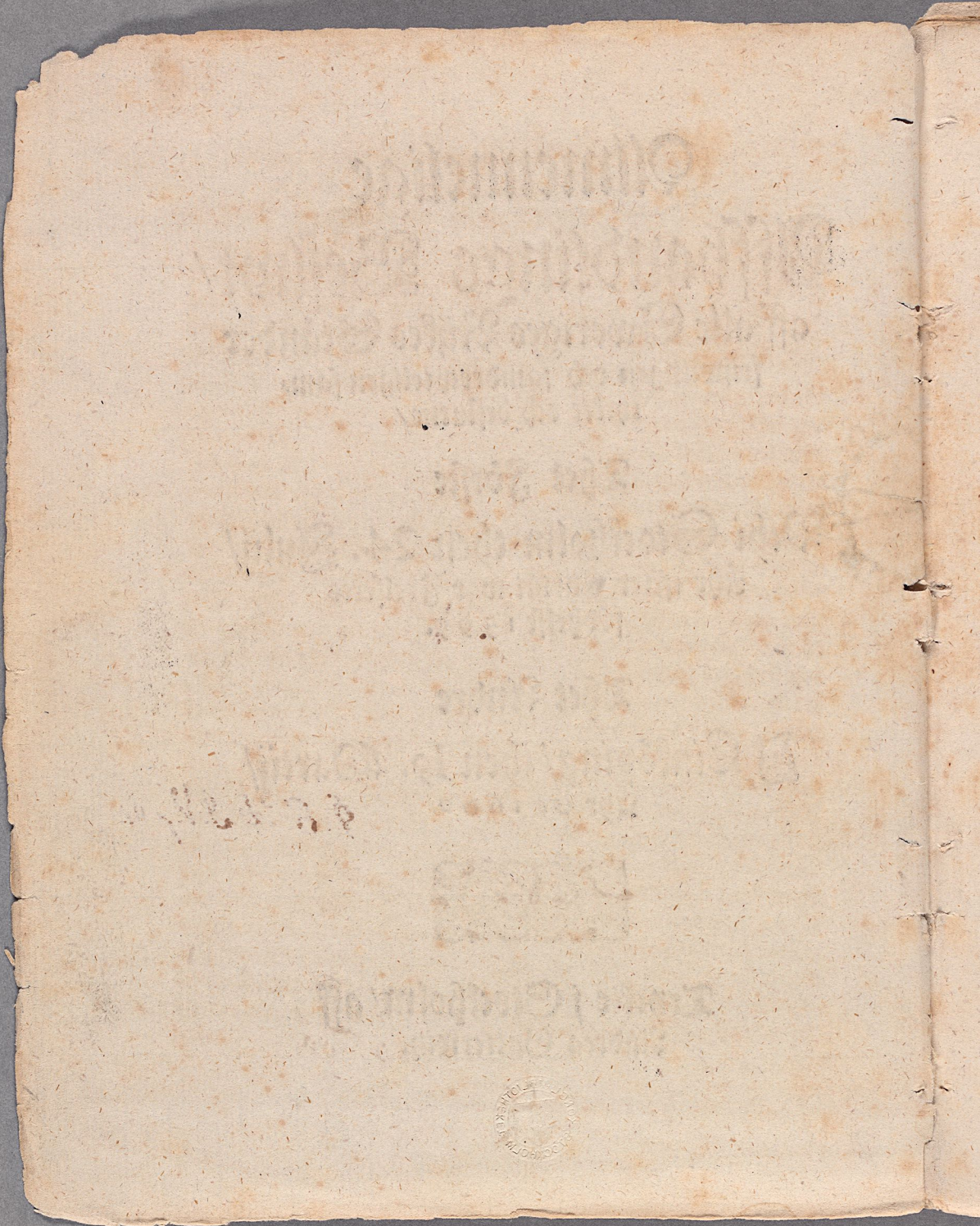
Thet Andre

I Linköping/ then 19. Martij/
Åhr 1600.

J. B. vti J. V. p. 117.

Tryckte i Stockholm/ aff
Andrea Gutterwiz. 1600.

Stockholms Beslut.

S efterskreffue **S**weriges Riktes
 Råd och Ständer / Gressuer / Friherrer/
 Biscoper / Adel / Clerkerij / Borgere och
 menige Almoge / som aff eben Högborne
 Furste och herre / her **CARL** / Sweriges
 Riktes Regerende Arffurste / Hertigh til
 Sudermanneland / Närke och Wermeland &c. haffue
 hijt til Stockholm kallede och nu församlede warit/menige
 Riktsens saker til at öffuerwäge och betänckie. Göre här
 medh allom kunnigt och vppenbarligen betyge / At ändoch
 1. wære framledne Förfäder och Förådrer / menige Riktsens
 Ständer / haffue för någre förledne åhr / som skedde efter
 Christi war Jrelieres födelse 1544. samhelleligen och en-
 drechteligen / giordt een Stadghe vthi Westerås / huruledes
 som medh Riktsens Regering här vthi Sverige efter then
 tjdhen skulle hållit warde / och sandrechteligen samtyckt
 och beslutit wardt / thet och sedan aff hwart Stånd / serdes
 2. les år confirmeret och stadfast bleffuet / at althenstund tilfö-
 rende myktin oenigheet / skade och förderff / sigh vthi wære
 3. kåre Sådernesland förorsaket hade / både ther aff at frem-
 mende härskap här in vthi Riket fördes / och til Sweriges
 Riktes Regemente och Regering satte och betrodde bleffa-
 4. ue / som myktit wåld och tyrannij / på Sweriges Riktes vn-
 dersåter öffuede och bedressue : Såsom och therföre / at här
 vthi Riket seldan någon sandrechtigheet kunne ware / när
 Konunge walet / hoos Swenske och Inländske Slechter
 efter Lagen skee skulle / och widh ingen wiss familia war be-
 bunden / Thet man förthenstuld måtte een wiss Slechte och
 familie ther til thore och vthwålie / som ther widh stadige
 ware och bliffue måtte / så länge Gudh råcktes at någon aff

vid denna tidpunkt
 Gustaf beviljat en
 stor familj i sin
 äkt och utgåvara
 till regeringens
 man efter man.

efter Lovingsa hat
 undert loor ornig-
 ghet og förlof orz
 sakast

i Jhd att ofta kom:
 manir byi infordrb
 og till engwighen
 lathet som myktit
 ondt bröfles på
 myktit.

det skal all fami:
 herne i myktit om
 walet opla ornfor
 beffno.

Sådan Måns
Sott. og mægh
skilnand udt for
Lytte.

Sådan the Guffv
a Hill regement
och samt efter
maner utghald

thar den luffv
Sott uttur the
mandt Rønig
at og hals.

och ihu den sa
nighst religion
och lufft biffur
pitt.

och den rätta reli
gionen igen inför

och biddis
kommand the
Andigt Biffur

Sådant Ludgar
gerad the
digt ad balle

thar som the
Hill biffur
pitt och biffur
thar ansvarlig
göra biffur

et es Måns Linie kunde i liffuet ware / på thesådane twist
och tvedechtigheet en gång måtte förekommen och förtas
gen / och Riket therigenom icke ytterligere vthi oroo och
obestånd satt och fördt warde. Och medan wåre salige
framledne Föråldrer på then tjdh wål befunne / at ingen
vthi Sweriges Rike sådane Konungligh högheet och Res
gemente bättre förtient hade / för sigh och sine Effterkom
mende at bliffue widh / än then Stormechtige Jurfte och
Herre / her GUSTAF / dhå Regerende Sweriges / Göt
thes och Wendes etc. Konung (Christeligh och höglofligh
i åminnelle) som nåst Gudz guddomlige tilhielp genom
störste flit / mödhe / omsorg / betymber och liffsfahre / ha
de hulpt thette Riket wårt Kåre Sådernesland / vthur thet
betryck / som thet genom fremmende Hårskap vthi kommit
war / och satt thet åter medh alle thes Stånder och Ledes
moth högre och lägre / vthi thes förre Frijsheet och welkor is
gen. Och icke thet allene / vthan hade och på then tjdh ges
nom Gudz nådige biffstånd / hulpt Sweriges Rike wårt
Kåre Sådernesland vthaff thet odrägelige oot / som thet
tilförende vnder then wilfarende Påwiske lähre vthi kom
mit och fördt war / och i then stadhen latit vprätte och
fortplante / then rätte Evangelij lähre / som medh Gudz
klare och reene ord öffuereens kommer. Widh hwilken
H: K: M: och högeligen haffuer budit och förmant / at
alle hans Effterkommende bliffue skulle / så wist och fast
som the theres Christelige siåls saligheet och Himmelrijtes
lott icke förtappe wille.

Sådane wåre salige framfarne Föråldrers gode och
wålbetencke Stadghe och Förordning / bekenne wij oss skyl
dige och plichtige ware / at hälle och fulborde / som wij och
thet samme medh sielssue wercket haffue latit påskine / här
eil giordt haffue / och här effter thet samme gerne göre we
lle / widh then allfwar och höge förmaning / som thet på
skedh

Medh och här förbemålt är. Zwarföre och i förledne tids
 dher effter högborre saligh Konung Gustaffs dödh / först
 3: K: M: s äldste Son / framledne Konung Erich / til
 Sweriges Konung och Regering tagen bleff. Och effter
 han thet igenom sitt tyrannij och olaghlige Regemente
 sielss förwerckede / at han eller hans Effterkommende sedan
 aldrig måtte komme ther til igen / warde dhå effter samme
 Stadge och Affföreling then andre Konung Gustaffs
 Son / saligh och höglofligh i äminnelse / Konung Johan /
 til Sweriges Riktes Regering thoret och annammet / och
 bekom ther medh Successionen til Regementet på sigh och si
 ne Effterkommende.

Man bör ar
 först Regering
 till Konung tagen

Det är han det
 fullt förnärlig

En äfr dm an
 det lönn ind
 ind lönn lönn
 igen kärat.

1. Och ändoch wij alle wäl hade kunnet hafft betändfende
 at tage 3: K: M: s äldste Son / then Stormechtigste
 Högborne Furste och Herre / Her Sigismundus nro Reges
 rende Konung i Polen / til wår och menige Riktes Res
 2. gerende Konung / Alchenstund 3: K: M: emoot sin Sas
 derfaders trogne råd och förmaning / widh then wilfarens
 de påwiske lähre tagit hade / och i then måtte skildt sigh ifrå
 3. then Kong: Regering här i Sverige: Såsom 3: K: M:
 och vthan wår och menige Riktes Ständers wetkap och
 wille wedertogh ett fremmende Konungerike / medh Swe
 riges Riktes odrågelige wetkôr / som Sweriges Rike als
 drig må eller kan wedertage / och ther vpå strax off alle os
 wetterligen begaff sigh hedan aff Riket: Lütwål effter
 wij alle haßfue warit vchi then otwissuelachtige tilförsicht
 och förhopning / at 3: K: M: skulle haßfue welet stades
 ligen och oryggeligen bleffuet widh thet löffte och tilsäyels
 se / som 3: K: M: genom sine öpne vnderstreffne Bress
 och Mandater hade latit vthgå i Landzenderne här i Riks
 tet förr än 3: K: M: begaff sigh här in til sin Konungs
 gelige Cröning / at ingen för Religionen skulle haßfue sigh til
 at befahre eller anfechtet bliffue / ändoch vnder sådane löffa

Det ändoch tgr
 badt Rummet
 ind i skå 2. Si
 gif med dem

Det är han dm
 påwiske lären
 medt lagit badt

Det är han dm =
 dm medt ind i skå
 antog itt ammar
 ind medt ind i skå
 skåp medt.

En förval efter tgr
 muller att han
 skulle gålla in
 det löffte för
 in Konung gif
 hm

Sör lading med
 mmsåld

Ors Inp. l. 1.
fra. 1. 1. 1. 1.
my.

Sa
a. l.
oc
m.

Safna the. 1. 1.
in. 1. 1. 1. 1.
Som the. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.
at

1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.

Ors om. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

Ors
gior

1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

Ors
1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1. 1.

te anner lift och mening haffue förborget warit / medh the
ord / at **H: B: M:** ingen för Religionen skulo hate eller els
ke wille/ som the medh är bewüst / at **H: B: M:** ingen
haffuer hatet aff then Påwiste lähre som **H: B: M:**
medhåller/ och ingen elsket aff them som äre aff then Chris
telige Evangeliske lähre / som wij oss här i Riket bekenne
til/ effter som sedan medh sielfue wercket noghsampt effters
folgde och bewüst är. Så haffue wij doch icke anseedt/
hwadh för insaghor wij wäl kunde haffue haffte emoot **H:**
B: M: Icke heller så noge welet skärpt / hwadh twiff
uelachtigheet som wij görligen och wäl haffue seedt aff the
Bress som **H: B: M:** hüt in i Riket skreffuit haffuer/
förr än **H: B: M:** sigh i eigen person hüt in i Riket bes
gaff/ som förbemält är: Dethan effter lång afförhandling
vthi Cröningz tydhen / är **H: B: M:** til thette Riket
wärt käre Säderneslandz Kegering annammet/ Crönt och
antagen blesfuen/ effter **H: B: M:** oss alle vthi sin Kos
nunglige Cröning sadane trygheet och troheet/medh lifligh
Ledh och skrifftelig försäkring sworit / loffuet och tillsagde
haffuer / som andre Sweriges Konunger effter Sweriges
bestreffne Lagh och gammal vrmminnes Rättrigheet at gö
re/ skyldige och plichtige äre. *Sic emendandum utiat ferly non*
Men ~~att~~ **H: B: M:** sedan icke allene sin Kos
nung: gjorde Ledh och försäkring brucit haffuer/ som bes
wisligit ware skal/ i alle Puncter skedt ware / Dethan och es
moot all naturlig kärleek/ förde vthlensten häär å Foster
land sitt/ oss alle til at härte och förderffue/ som widh **H: B:**
M: S Ledh och försäkring faste och stadige hållit haffuel
såsom allom noghsampt vppenbart och wetterligit är / at
vthi förledne ähr skede/ anseedt at **H: B: M:** tilförende
genom sine öpne och tryckte Mandater som hüt in sendes/
och i Landzenderne förkunede blesfue / loffuede och tilsa
del/ at **H: B: M:** icke anners til sitt Sädernesland komme
willo

1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1.

3.

4. wille än som en mild och trygger Konung til sine trogne
 5. undersäter / hwilket icke heller hållit wardt / vthan brukede
 6. meer oppenbare wäld och slagh än någon mildheet eller
 7. Lagh. Och ändoch at wij för sådane orsaker / och then otill-
 8. börliche handel i några år vthi Finland förhadet / til hwil-
 9. ken S: K: M: genom sine Bress och befallningar mykt
 10. styrckte och tillrädde / wäl hade dhå strax hafft skäl nogh
 11. at affsäye oss ifrå sådane wäldsamme Regemente: Ligt
 12. wäl medan S: K: M: gaff sigh vthi een wenlig Sörees-
 13. ning / medh högh:bre wår nådige Furste Hertig Carl / som
 14. skedde i förledne höst widh Linköping / sedan thet blod-
 15. badh öffuerständit war / som Gudh bäctte på then tjd-
 16. hende / thet S: K: M: alt wäl hade kunnet gått förbyl-
 17. hwar S: K: M: hade welet sigh inlate vthi loslige / åhr-
 18. lige och laghlike handlinger / som allom nogsampt wetters-
 19. lige och kunnige äre / at esomofftest tilbudne bleffue / Så
 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

4. Blin. C. S. an
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Råd: personer förhöre / ther om är icke heller medh något
 affuar wordet tilgiordt och stålt i wercket / vthan i then
 stadh **H: K: M:** hade loffuet och tillagdt / at göra **H:**
S: M: des rättmätige vndskyldning / för the grossue tilmå-
 le / som **H: S: M:** tilförrende igenom onde menniskiors
 tilskynden och osanferdig berättelse i Landzenderne vthan
 förde wore / Ther haffuer **H: K: M:** högr:re **S: M:**
 hoos Keyf: Kong: Chur och Furster osanfärdeligen latie
 bestyлле. Och thet som **H: K: M:** haffuer loffuet och tils-
 sagdt intet wäldsampt late företage / hembiligen eller vps-
 penbarligen / emoot en eller annen här i Riket / som för:be-
 är / thet warder practiceret och stämplet medh alle macte /
 huruledes **H: K: M:** åter medh Krügghåår achter kom-
 me här i Riket igen / för:de personer medh wäld til at föro-
 lossa / och oss andre på thet håfftigeste at förfölle.

Och på thet **H: K: M:** skulle sigh besinne / och medh
 sådant och annat affstå / låte wij vthi förledne Winter **H:**
K: M: ifrå Jönköping tilskriffue / och begärede at **H:**
K: M: sigh innen fyre Måneders tijdh ther effter för-
 klare wille / hwadh wij oss til **H: K: M:** skulle haffue at
 försee / hwilket icke heller sedan medh then ringeste Book-
 staff något är swaret til. Haffue förthen skuld warit förors-
 sakede / at komme på thenne tijdh tillsammans om sådane sa-
 ker at öffuerwåge och berådså.

Och althenstund wij wäl förnimme och göriligen kun-
 ne see för ögonen / at ehuru troligen wij på wår side **H: K:**
M: mene / och oss emoot **H: K: M:** förklare / så haffue
 wij doch ingen trygheet eller troheet at förlåte oss til **H:**
K: M: effter thenne dagh. Wij besinne och wäl / at
 hwar på sådane oskålige Regemente som här i Riket / så
 som och i Sindland och Estland en tijdh lång warit haff-
 uer / icke i tijdh skaffes böther / dhå wil thet ware Sweriges
 Riktes och wårt ytterste förderff och vndergång. Ther

B

före

mirror försoor
 wändt hie mör.

drögter och surdus
 för the andr tillmår
 food frumändr poter
 tatar, som medt lögn
 om sonom wåghpöth
 namnt i wärd.

Rongl. lohm att ni
 hit tillig något ont
 mpol någon danga-
 behörj med ni öngj
 wåghing all drit
 person omförlar.

Sör sådan orsack
 behörj tgr öngj
 wåghing all drit
 wåghing all drit
 wåghing all drit

Som orsack war
 hie öngj (amän =
 öngj.

öngj öngj / öngj öngj
 öngj öngj öngj öngj
 öngj öngj öngj öngj
 öngj öngj öngj öngj

öngj öngj
 öngj öngj för öngj
 öngj öngj öngj öngj
 öngj öngj öngj öngj

Före hassue wij och nu endrechteligen och sambelligen så
 besluttit / at wij icke heller wele hälle och bekenne **h: R: M:**
 för vår herre och Konung / och aff **h: R: M:** regerede
 ware / vtan vår Redh hulkap och manskap / som wij **h:**
R: M: här til efter Lagen och Arfförningen hassue skyl-
 dige och medh förplichtede warit / aldeles vplöst och off-
 ifrå affsagdt hassue. Och tage wij Gudh then Alorahögste
 til witne / och för honom betyge / at wij til thenne vår Redh
 vpsäyelse / hassue nogsampt förorsakede / nödde och twins-
 gede warit / effter som wij vår skåål ther til sådant at göres
 wele almenneligen och hele werlden late kunnigt och vps-
 penbart warde.

Och ändoch wij hade fogh och orsaak nogh / at affs-
 läye **h: R: M:** s Mansarffvinger / i ljike måtte ifrå then-
 ne Riktes Regering / så at the effter Arffhyldingen aldri-
 någon tjd här til komme skulle: Ljktwål wele wij intes
 late Sonen åtniute och vndgelle / hwadh Fadren i så må-
 te bruct och sigh förseedt hassue / vtan på thet hög: bte
R: M: må ånnu förnimme / then benågenheet som wij til
h: R: M: och then Konunglige afföde hassue / Så wele
 wij annamme och behälle **h: R: M:** s Son för vår herre
 och Konung / doch medh så skåål / at **h: R: M:** skal sigh
 innen Sex Måneders tjd förklare / om **h: R: M:** wil
 sende sin Son här in i Riket / och late öffuerantwarde ho-
 nom til hög: bte **S: N:** hertig Carl etc. som then näste och
 skyldeste Målsman / och andre gode och wålbetrodde män /
 och vthi then reene och Evangelij lähre / som wij off här i
 Riket tilförbundit hassue / at vpsöde i vårt tungemål och
 sedher til at läre / och ther vpå Sex Måneder effter then tjd
 then late honom här in i Riket come. Hwar så skeer / oh
 wele wij honom för andre för vår rätte herre och Konung
 bekenne och annamme / när han til then ålder kommer / at
 han off och Riket förestå / och oh således försjäre kan /
 som

3
 Ursåff affsaga
 the Konung
 ments bfrim sig

4
 all Saldskap
 efter Lagen.

5
 sig btyge för gud
 sig för kee nödder
 muna.

6
 Dändamma för-åla
 ra sig hälla onan
 ma sigismändi son
 hie sin åronung.

7
 Så kumpt åronun-
 gm till fanda so-
 rom sig i rindit och
 kopskap i här
 religion, och sig
 hingomål.

8
 Om dgt åronun-
 ra sig när åron-
 hie laga åronun-
 min. åronun åron-
 ma, efter åronun-
 gm och sig för-
 pådring.

Sa
 a
 och
 mi

Tsk
 Sids
 ma
 at
 ab
 hvi
 och
 p.

Ors
 gis

Ors
 Sids
 ma

Vad
 gis
 Sids

Sids
 Sids
 ma

7 som wij efter Lagh och thette Riktes vrimnes Rättiga
heet och bruk böre försäkrede ware. I medler tjdh wele
wij nwo som förr / hälle hög: bte Furste Hertig Carl etc. för
Riktsens Regerende Arffurste/och til at förestå Rikket vthe
för: de vngre Herres omynndige ähr.

7.
9 medler bjd fall
högstäm utbr för.
häll.

Men ther och så är / at H: R: M: innen för: de Sex Må
neder här vpå icke förklarar sigh / och later sin Son kom
me här in Sex Måneder efter then tjdhen / til at låte vps
föde och vptuchte i then reene Evangelij lähre / och wårt
tungemål och seder/ som för: bt är / Då wele wij och honom
affsagde hassue ifrå Sweriges Crono och Regemente / så
at han eller hans Arfföde/aldrig någon tjdh til Rikket til
tael hassue måge eller skole / vthan både Sader och Son
ther ifrå affsagde hassue / Och hassue så the både sielssue
skildt sigh ther widh / och warit wällende / at the ther ifrå
Kompne äre / och wij för Gudh och heele werlden vrsäctes
+ de ware / icke hassue giffuit ther någon orsaak til. Och we
le så sedan oss förefee / hwar Gudh oss efter Arfförening
gen en Konung och Herre tackes wijse och sinne late / som
oss widh Gudz klare och reene ord / och efter Sweriges
Lagh regere och försware wil / Ty vnder något Papistiske
bodh och twång efter thenne dagh / at ware regerede / äre
wij ingelunde tillsinnes / vthan så nwo som tilförrende ther
ifrå löse/ frj och affsagde hassue wele.

1
Om somm vnder påbr
dth hll dny ävnr och
tjd vntandrb.

2
Pc illia tgr bdr
hader og ten than
vngmndth hll r=
vng tjd.

3
Efter tgr förlfna
vtr hll hällent äro.

4
vng hllia Polay
förlfna lig om vrtt
vng åronang föllia
og vng i Religionen.

5
Efter dgr vnder papi:
stymab thång vj lft
ha hllia

2.
Swadh andre saker widhkommer / som på thenne tjdh
hassue warit til at berådslå om / som är först / Om then os
tilbörlige handel / som på någre förledne ähr och ännw vthi
Sindland förhassues / huru then bäst kunne ware til at aff
stafte / och komme thet Landet vnder Cronon til lydne is
gen. Ther om hassue wij sampelige Ständer här närwas
rendes så beslutit / At ändoch the Sinske nogsampt på äts
skilliche tjdher äre både medh gode och allsuar förmante /
at the sigh skole rätte i saken / och medh oss och menige Rikt
sens

6
Drdan vndfän
handmma om sin=
lands vprort af=
hassland.

7
Andol Simann äro
förmant hll vrtt
fr och förning med
dgr andor handmma
om vrtt hällfän.

sens Ständer vpå thenne sidhe i alt thet Rikket wårt käre
 Sädernesland til wälferd och bäste lende Kunde / föorene/
 Så haffue the doch hwarken medh onde eller godhe / sigh
 welet rätte och beweke latit / At man förthen skuld nro strax
 både fogh och rätt hade them medh sådane allffuar at be-
 sötie / som til then saken tiente. Lijkwäl / medhan wij ickē
 achte them ware lijte skyldige vthi thet som the sigh föores
 tagit haffue / vthan så wäl the en part som många aff oss
 på thenne sidhe äre / ther til förförde och bedragne words
 ne / Så haffue wij saken så betändt / at så frampt man äns
 nro något hoos them medh godhe vthrätte kunde / at man
 dhå ickē behöffde före Rikket vthi yttermere omkostnet.
 Och förthen skuld skole någre aff hwart Stånd här ifrå
 bliffue nro strax tijt öffuer skickede / som medh all sljtt för:de
 Finste förmane skole / at the sigh wele rätte i saken / och föres
 eente medh oss och Riktsens Ständer på thenne sidhe / och
 hwilke som aff **S: N: Hertigh Carl** &c. nämpde bliffuel
 i saken bruktes måtte / the skole sigh ther til ingelunde föres
 vthan lage förfall förwägge / vthan willige finne late. Och
 vpå thet at saken emellan the Finste och oss på thenne sidhe
 må kinne thes bättre fördragen warde / och all ting kom-
 me til een godh eenigheet igen / Så skole för:de vthskickede
 begäre någre aff the Finste medh sigh hjet öffuer tilbake /
 som på the andres wägge om all ting beslute måge / hwilke
 både aff **S: N: och** oss medh een sådan säker Leigdel /
 skole för:dedde bliffue / at the sigh ickē måge i någre måtte
 haffue för wäldh eller orätt til at befahre. Och hwar dhå
 så skeer / at the Finste som begäret warder / komme innen
 Siorton dages tijdh tilstådes / ifrå thet the vthskickede öff-
 uer komme til Sundland / och föorene sigh medh oss och Rikt-
 sens Ständer / dhå skal medh alle Rättgzwäsend emoot them
 haffues fördragh och inställes. Men är thet så / at the ickē
 komme wele / och göre medh oss itt / vthan så här effter som
 här

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3.
 4.

18.

här til ställe sigh mootwilligen och gienwördige / dhå wele
 wij hassue them all wille och wenskap afflagdt / och hälle
 för wåre vppenbare Siender / hwilke wij sampligen wele
 hielpe til at förfölke / på thet högste som wij thet göre kuns
 ne och förmåge / til hwilket wij hwar i sin stadh wele ospart
 och vpsatt hassue löff och all wår förmögenheet.

Och ändoch wij menige Ständer hassue haßt betän
 skiende at samtryckie / thet högborne Furste wår **N: Herre**
Hertig Carl etc. vthi eigen person skulle begiffue sigh tjt
 öffuer / förnembligen / thesfore at **H: S: N:** des närwarels
 se på thenne sidhe i Riket icke wål länge mistes och ombås
 res kan / så och för thet man icke gerne seer / at **H: S: N:**
 såsom then eende wij här i Riket vthi Regimentet kuns
 ne hassue til at lüte vpå / skulle begiffue sigh tjt öffuer til
 then vppenbare sabre / som thet til äwentyrs förestå kan
 Ljktwål / medhan Riketsens högste tarff och lägenheet så
 kräffuer och tilsäger / at medh för: de Sinskes saak en gång
 endskap göres måtte / och nepligen något nyttigt och frucht
 samt skal kunne medh saken ware til at vthrätte / medh
 mindre än **H: S: N:** sielff vthi eigen person bliffuer
 Krigsfolcket tjt öffuer fölgachtig / Såsom wij icke hels
 ler wette eller kunne nämpne någon / som thet elliest i **H:**
S: N: des stadh skulle sigh kunne vpå tage / wål til at vth
 rätte / Och **H: S: N:** sielff nådigst tilbudit hassuer / sigh
 wele thet til bruke late / för hwilket wij **H: S: N:** ödmus
 keligen och vnderdånigen betacke / som både i then som
 många andre måtte hassuer latit påskine / at **H: S: N:** als
 les wår wålsferd och baste söker och betäncker : Theefore
 achte wij både nödigt och nyttigt ware / at så skee må / til
 hwilken reese wij hwar i sin stadh betenne oss skyldige och
 plichtige ware / at bliffue fölgachtige / så många som **H: S:**
N: tackes thet til nämpne / och synes bruklige ware kunne.
 Doch begäre Ständerne vnderdånigen och ödmuikeligen /
 B ij at **H:**

inr utgan hana
 färd i onsdagen
 la ptole dfr pa
 tigt högsta mysl
 nasonat Sunn forfol
 ub.

3
 Chri
 Thuri hül ländur:
 na gällst för att
 Sur du sig inr dit
 hilt argiflorn.
 oftr san Sur inr
 länge misst den
 og för den lara
 som tgr för Naar

Ejätäl på St. Sni:
 för fadur må änd:
 pax trima.

og milt nyttigt
 than litgan firlomb
 person ilgrättat

En Jaller någon daf:
 for som la hül ulg:
 wälla Run.

og Sur som sig
 hilt oftr hül bid:
 dit Galtur

Sör Shilhal tgr So:
 non Betada.

Oftr som lala tgr se
 for, og Betada sig
 wälla lilia, so met:
 ya Sur som oftr hül
 rumpur.

alundatör
 d faldno
 wor för ofy
 72

Valia Jonon of
onädlig born und-
nära of mar-
Gren Ammer.

at 3. S: VI: wille stöne sigb sielff/ och icke giffue vthi nås
gen fahre/ther som sådant icke synnerligen behöffues: Icke
heller bliffue länge här ifrå stadd / vthan medh förste mös
geligit kunde ware/ begiffue sigb hüt tilbake igen/ Riket til
tröst och förswar.

Egr Lehan of Birk-
Egr hile giora hilt
ia efter förmögen.

Och på thet sådane saker måge medh thes större allffo
nar fulföles kunne/så haffue wij sampeligen loffuet och til
sagde / at wele hwar i sin stadh ther til bystånd / hielp och
vndsetning göre effter wår ytterste förmögenheet / i hwadh
måtte sådant medh råd och dåd behöffues kan. Och i

2
Och Jom Görig
vara som iurist of
for land of blott
sammel bringla hilt
fältvint

medler tijdh 3: S: VI: här ifrå stadd är/ til alles wår wåls
ferdh och baste/wele wij them hörige och lydige ware / som

3
Gedr unisalla Sur-
Jonnan eller Jonny
nar om hwar gnr

3: S: VI: här effter sigb förordnendes warder / vthi
Landzenderne på Slott och Befästningerne / så och vthi
öffuer Krügzfolcket / och them hielp och bystånd bewisse

4
Item Om några med
falske stampinger
Johia omigbrat att
up komma, den hilt
in tgr Giora hilt
målförkänt präst.

effter wår ytterste förmögenheet / Och 3: S: VI: eller
3: S: VI: des elskelige husfrw och Liffzarffwinger/anten frans
warende eller närwarende / icke vndfalle i någre måtte / off

5
Om de fångne Sw-
war hilt forr of
kl. att of Jonn
Jonndag hilt for
Giora of präst.

sa Gudh hielp. Och ther någre sigb besinne late / anten
medh bodh eller breff / hemligen eller oppenbarligen någre
falske och förädelige stämplinger vthføre wele i Landzen-
derne / til at komme oroo och oenigheet tilwåge / the samo

me wele wij icke vndendölie eller förtige / och hielp til at
försware / vthan medh them som Befalningerne haffue i
Landzenderne/så lage/at the tilböriligen och laghligen stole
straffede bliffue/effter som wij förnimme at hvars och eens
skuld och brätt kunne wål förtient haffue.

Widere så haffue wij om the fångne Rådzpersoner
och andre som anhåldne äre / eendrechteligen och sambela
ligen så beslutit / at såsom vthi förledne Winter i Jönckö
ping samtyctt och beslutit wardt / at när wij nu komme
hüt til Stockholm tilstådes / dhå wele wij haffue theres sa-
ker til laghligit förhör och ransakning / och så hielp til / at
the som

3
2
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

che som skyldige befundes / skulle tilböriligen straffede bliffu
 ve / Så hade wij nu intet betänckende / at late således
 medh saken laghbligen fulföllie / hwar **H: S: N:** Hertigh
 Carl &c. hade thet så begäret / och thenne gång een endskap
 ther vpå haffue welet / och tydh en thet nu så hade kunnet
 medgiffue. Men på thet at **H: S: N:** och wij för alle
 Christne Potentater och Herrer / och jennwål hele werlden /
 måge vsjåctede ware / at wij icke haffue giordt meere til
 saken / än som laghbligen haffuer borot skee / Så haffuer **H:
 S: N:** Hertig Carl &c. och wij för gott anseedt / at late
 bidie och förnä någre Chur och Jurster i Tydmland / at the
 wille förordne någre theres gode Män här in i Riket /
 och icke såsom til någre Domere ther vthöffuer / vthan als
 lene til at förhöre / hwadh saker wij samplige haffue es
 moot them / och sedhan när thet är skedt / så skal dhå öffuer
 hwar och en medh straffet fulfölgt bliffue / effter som
 Sweriges bekræffne Lagh medhgiffuer / och som brätten
 kunne ware til. At thet och så / at för:bre Sendebudh icke
 kunne någet snart komme hjit i Riket tilstådes / Så wele
 wij dhå när **H: S: N:** (Gudh giffue medh helsen och
 lycke) kan komme vthaff thenne reese ifrå Sindland tilbake
 igen / komme tillsammans / på hwadh tydh och stadh **H: S:
 N:** thet synes / och oss bäst lågligit ware kan / och dhå för
 hielpe til / at ther vpå ett fulkomligt och laghligt endskap
 må fulfölgt bliffue / ther til wij sampligen bekenne oss
 plichtige och skyldige effter Lagh och rättwijse at förbielpe
 wele och skole.

Retterligere / är här och aff oss sampligen beslutit och
 samtyckt / At alchenstund the Lybste haffue trådt ifrå thet
 wenlige Frids fördragh / som vchi Stetin vprättet wardt /
 och vchi förledne år anhållit alt thet Swenske gods som
 tijt til Scadhen kommit är / en part ther borttage och förs
 ktingre / och the Swenske försölue och efftertrachte latit /
 Så skal

min Rijkens her
 det wij medgiffue

allan på tigt ih
 för alla potentater
 ma upräddat manna

billia ter löbia ut
 lagd i hån gaff
 man, som sedan van
 lida och försör.

Giddan billia hån
 durrer efter dörren
 lagd i hån straffa.

hwar och sendebudh
 wij snart komma
 de billia ständerna
 när fulkom som kom
 myr för lambla sig i
 gån och jändskap
 der på rthor lagd
 giron.

6

thet ter sig i hån
 ma det stämmer för
 draget oförutvillit

det all stämmt god
 god sig anseparat.

En skall af alle
Dådet ålynd guds
vgen ålynd.

og tår sijn for
Pioner for förtat
for sin tillfogad orätt
till tår tår sig förr
na med vngbt.

Org afv vngbt saka
Orgiort, saktin till for
Sorr af opartijst.

glatt pådant ofvra
lab

och skola frammand
om den saktin for bo
löslas på båda sidor

Org med vngbt saka
Sertent omvngbt.

Om de otvogn under
säktin omvngbt
utvngbt medvngbt

Skall frammand
na omvngbt utvngbt
Orgiort, saktin till for
Sorr af opartijst.

Så skal förthen skuld alt thet gods som the Lybste tilhörer/
och man öffuertomme kan/ vptages och i arrest hålles/ Så
som och the Lybste för väre och Råtsens Siender achtres
och hålles/ och medh alle macht förfölies / och inge Privile-
gier tillates här i Råket at niute och behålle / in til thes the
sigh hoos **H: S: N:** och Råket föreenet och fördragit
haffue / för then hån och spott/så och then skade och orätt
H: S: N: och Råtsens vnderfater ther igenom skedt är,
Doch på thet the icke skole haffue sigh til at beklage och bes-
wäre / at them i så måtte skeer förnår / Så är thet så bes-
tänckt och affskedet / at efter the Lybste haffue nro nyli-
gen medh theres Bress besökt **H: S: N:** och begåret at
saken anten igenom någre Commissarier eller andre opartijste
Mån måtte förhördt warde / Och **H: S: N:** haffuer las-
tit giffue them ther vpå til swar / at **H: S: N:** wäl kan
lijde at saken må til förhör komme. Therföre skole någre
Fremmende aff oss på thenne side besöties / Såsom och the
Lybste på theres sidhe thet samme göre / som saken här i
Råket förhöre och rätte / och hwardh som the dhå affläye
kunne / thet laghligit och rättvåsligit ware kan / thet skole
beggie parter sigh medh benöye late.

Om Cronones tienere och vnderfater / innen och vthan-
Råd3 / som aff Råket wekne äre / och ännu alle outbörliche
stämplinger emoot Råket förchaffue / medh någre som äns
nu här i Råket äre qwarre bleffne / och thet samme göre /
så och theres hustror och ägendom som the här haffue /
Ther om haffue wå så sampryekt och beslutit / at så många
som affwekne äre / eller och här i Råket qwarre kunne was-
re / Skal alles theres saak til laghligit förhör och någe rans-
sakning framdeles ut för Ständerne vptages / och hwilke
som dhå skäligen befinnes medh Bress eller stämplinger /
haffue warit i råd och dåd medh them som emoot Rå-
ket practiceret och Siendeligen sigh vplagde haffue / medh
them

6. Hem och theres gods skal fullfolles effter Sweriges bestref-
 ne Lagh. Men i medler tijdh at medh sådan saak kan
 laghliggen fulfolgde bliffue / så skal alt theres gods löst och
 7. fast som hem tilhörer (theres hustrurs och barns effter
 Laghen vndentagit) bliffue vthi arrest vnder Cronon ans
 8. hållit til sakens laglige vthföring. Doch the Qwinnor som
 sigh laghliggen icke befrije kunne / haffue warit i rådch och
 vådh medh theres Mån / the samme skole och wjkte Råket /
 och lydhe thet straff som Sweriges Lagh öffuer them kan
 9. vthwisse. Men the hustror som sigh laghliggen kunne frij
 göre / at the aff theres Måns handlinger intet wette / the
 måge niute then deel them laghliggen tilhörer som Lagh förs
 må / och bliffue så här i Råket qwarre så länge the sigh stils
 le och roligen förhålle.

Til thet sidste/år och så aff oss sambelleligen samptycke
 och beslutit / At ändoch vthi Adelens privilegier är bebreffa
 uet och tillatit / at the som Håredzhöffdinge döme haffue i
 förlåning / skole behålle then deel aff saakfall / som vthi
 Sweriges Lagh förmåles / at Håredet tilfalle och behålle
 1. bör / Doch althenstund sådant är emoot wår vchtryckte
 Lagh / och iw råttwist år / at hwar och en sin saak oförans
 2. dret niute och behålle må / Så skal hwart Håredet för sigh
 behålle halffparten aff then Treding som Lagh förmål
 at til Håredet falle bör / och Håredzhöffdinge här til nuthie
 3. och vpburit haffue / på thet at vthi hwar Landzende måtte
 någon förrådch och förmögenheet ware at tilrage / när så
 vthi Råktens tilfallende nödh och trång behöffues kundel
 At man dhå eller elliest icke behöffde / at leggie någon hielp
 eller Gårdh vp i Landet / vnderlåterne til beswåring / Ther
 aff och Allnogen kunde haffue at tilrage til at försörre them
 4. som the behöffde til Råktz dages eller i andre måtte til at
 försticke och afferdige. Hwarföre och sådant vthi Håredz
 5. tiste vnder någre theres betrodde Måns och Håredz Ins
 C

3. i medler tijdh aretes
 gab thuch rjndom
 vnder Cronon.

4. dock kunnat barns
 och hustrors andan =
 begärde som obrot:
 ligr ans

5. H. R. v. l. g. r. p. h. m. o. r.
 skola med mamma
 haffue.

6. Minn lgr obrotligg
 opvårdt R. d. m.

7. Andole Adz privilegier
 g. m. r. k. l. e. a. d. g. m.
 som Håredz höffdinge ob:
 mr. S. l. i. n. a. O. b. a. b. a.
 S. u. a. l. d. o. r. r. o. m. o. l.
 L. a. g. m.

8. i. p. a. l. e. b. a. r. a. d. o. n.
 k. i. n. d. e. l. s. i. n. f. u. d. o. r. r.
 v. m. l. a. g. a. o. f. b. e. h. å. l. l. a.
 f. o. r. l. a. g. s.

9. v. f. a. d. m.
 5. l. i. e. d. a. g. s. m. a. n. s.
 l. i. t. e. p.

6. v. e. g. a. n. d. r. a. n. o. t. i. g. r.
 a. f. f. a. r. d. o. m. i. n. a. n.
 7. v. i. g. i. s. a. n. d. l. i. g.
 m. m. f. o. r. m. a. n. s.

segle

*Mm förvald. l. d. m.
garnat lallpakt
mät. t. g. b. h. l. l.*

*Ronung. l. d. m.
la. t. g. r. t. m. i. l. l. e.
g. r. n. e. m. i. l. l. a.*

*Öändarna. l. d. m.
ra. m. l. o. m. l. o. m. a. t. t.
S. u. n. d. m. m. i. l. l. o. f. t. o. r. t. i.
l. l. t. t. o. h. i. n. d. i. a. o. g. l. o. p.
d. i. a. n. i. l. l. o. m. h. i. l. l. o. d.*

*U. g. r. e. m. o. o. t. l. e. l. l. a.
t. g. r. s. o. n. o. r. a. l. l. t. i. d. n. o.
o. g. S. u. r. l. a. n. d. o. t. t. i. l. l. i.
S. t. r. i. o. m. n. i. l. l. o. r. g. a. g. n. e.*

*D. e. g.
S. i. e. t. t. i. g. o. f. t. r. a. h. i. l.
R. o. n. u. n. g. b. e. h. o. l. l. a. m. m. e.
W. i. l. l. i. a. t. i. g. e. a. l. m. i. n. n. y.
a. n. n. a. n. v. e. r. d. n. i. d. a. n.
S. u. n. d. m. m.*

W. i. l. l. i. a. o. g. a. l. l. a. S. u. n. d. m. m. h. i. l. l. a. n. d. o. t. t. i. l. l. i. a. m. i. n. n. a. t. t. u. r. f. o. r. p. o. l. i. a.

segle förwares skal. Then andre halffpart ther emoot skal
Häredzhöffdingen niute och behälle för sigh som tilförens
de. Men om Konungz saken hoos theres eigne Landz
bönder / bliffue effter som thet vthi S. Konung Johans
(Christelig och högloflig i åminnelles) sivermeere Privilegier
effterlatit och bebreffuet är.

Och til Beswoe/ At såsom wij tilförende ödmükelis
gen bedit och begäret haffue/ at then Högborne Furste wår
VI: Herre Hertig Carl &c. som altijdh til thenne tijdh/
haffuer sökt och fordret wårt käre Säderneslandz gagn och
bäste/ och thet til all sin sligt mödhe och omaak ospare haffe
haffuer / och näst Gudh warit allene then som wij haffue
haffe bystænd och förswar vthaff/ för hwilket wij H: S:
VI: på thet ödmükeligeste och vnderdänligeste betacke:
Så bedie och begäre wij ännw/ at H: S: VI: wil och thet
samme så här effter som tilförende sigh anliggiende ware
late/ som wij och intet twifle/ at H: S: VI: effter sitt löff
te och tillsäyelse görendes warder. Ther emoot igen / wele
wij haffue loffuet och tillsagdt/ at wij hwar i sin stadh wele
ware H: S: VI: hörige och lydige / och troligen och rätts
rädeligen effterkomme / alt thet H: S: VI: oss til menige
Rijksens gagn och Säderneslandzsens wälferd och bäste/
laghligen och skäligen biudendes och befallendes warder.

Och in til thes någen beständig och wifs Konung til Cro
non effter Arfföreningen warder annammet / och H: S: VI:
Hertig Carl &c. off Christeligen / laghligen och rättewislig
gen regerer och förestår / som wij oss til H: S: VI: wele
försee/ wele wij ingen annen Söreständere haffue / eller aff
någen annen regerede ware och thet til bekenne / än H: S:
VI: allene. Och hwar någen finnes kunne/ som hembligen
eller vppenbarligen medh rådth eller dådth/ wille trachte effa
ter H: S: VI: des löff och wälferdh/ och någen aff oss så
dant förstå kan/ dhå wele wij thet icke fördoelie eller förtige/
vthan

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

och han vppenbare och tilkenne giffue / och hielpe til at the
ändeligen måtte tilböriligen straffede bliffue.

Och effter thet at alle Menniskior äre then lekamlige
dödhens vndergiffne / Therfore hwar så hende thet **h: S: VI:**
någet til löffuet widhkomme (hwilket Gudh Allmächtrig
effter sin guddomlig försynn til en behagelig ålder fördröye
wille) medhan **h: S: Riktsens** Regering förestår / i med-
ler tjdh någon aff them kunne komme til theres lage ålder
och myndige åhr / som nu här medh är förmålt / effter Arff-
hyldningen måge til Sweriges Crone och Regemente kom-
me / Dhå wele wij achte och hälle then för Riktsens Regent
och Söreståndere / som **h: S: VI:** lagligen och skäligen
vthi sitt Testamente och sidste wille thet til vththorer och
betroot / thet ware sigh En eller flere / som off alle kan gaga-
nelig och nyttig ware.

Hände thet och så / at ingen för dödmål eller hastiga
heet skuld / i **h: S: VI:** des liffstjd / thet til kunne nämpdh
warde / så loffue och tillsäye wij / at wij sielffue wele förordis-
nere och vthwällie gode åhrlige och bestedelige Män / som
off vthi Regeringen kunne förestå / och the samme skole ware
förplichtede / at late vpsöde thet vnge hærskap / som wij
ännu aff Konung Gustaffs afföde här i Riket haffue /
som äre the högborne Furster / Hertig Johan och Hertig
Gustaff Adolff / medh **h: S: VI:** des käre husfrues til-
hielp / i alle Christelige och Furstelige bygder / så at när the
komme til theres åhr / måge dhå ware Sweriges Crono-
tienlige och off gagnelige i Regementet / thet til Gudh sin
nådhe och welsignelse giffue wille.

Thernäst / såsom wij och vthi förledne Winter offemoot
h: S: VI: förklarede / och thet medh loffuede och försä-
krede / at hwar **h: S: VI:** eller **h: S: VI:** des husfrw el-
ler Barn någet wald eller thet som olaghligit är / genom
Krüg eller elliest kunne tilbudit warde / hembligen eller vps-

C ij

penbar

Om fursten för in-
nan någon riksbark-
ninge är mogen, till
willa sig den för-
ståndare anamma
som fursten förför
här i riket.

Om och fursten förför
vill någon för sällig
dödmål, gör till honom
willa sig
samma sakana för-
ordis, som riksbarkningi-
gärnen här i riket.

Effter förris lathen
om något wald tillwilt
de fursternas eller
barnen, för sin härd-
nat om riket,

Willels kyrkor al-
drig samtyckta

penbarligen / för thet **H: S: VI:** sigh vpå Rättens wägnas
och alles wåre wålsferdh veplagde haffuer / at wij eller wåre
Effterkommende sådant aldrig samtyckie eller biffalle wils
le / eller **H: S: VI:** i sin rättferdige saak förlåte: Så wels
wij och nu här medh widh wår åhre och redelighet / Chris
telige troo och sanning loffuet och tillsagde haffue / at hwar
anten hög: **h: R: M:** eller framdeles **H: R: M:** Søn /
hwilken Regimentet effter Arfföreningen tilfalle kan / el
ler och någen annen / ehoo han helst wore / som til Konungs
lig Regering kommer / wille någet företage emoot **H: S:
VI:** och **H: S: VI:** des elskelige Husfrw och Liffzarffwins
ger / thet som icke laghliggen och Råligen wore / Dhå wele wij
alle them som sådant tilwilde / ehoo the ware kunne / emoot
st / medh all thet made och förmögenheet wij åstadh koma
me kunne / och til **H: S: VI:** och **H: S: VI:** des elskelige
Husfrw och Barns förswar / för öffuerwåld och orätt / wele
le wij haffue vpsett och ospart lifff och all wår förmögen
heet / och aldrig tilstadie at them någet wåld eller orätt til
foges och ske skal.

Ulfen muel Sigfrut
dum og samt for om
San till orogningen
denn, eller akas
förhåra og som
Panna og barn om
Gym något med
lamm arskid på
försk

Thette förestreffne loffue wij så wål för oss här nära
wårende som frånwårende / och alle wåre Effterkommens
de frifwilligen och eendrechteligen / stadigt fast och obrågs
ligen at hålle och fulborde / och aldrig til at rygga eller om
intet göre / nu eller i tilkommende tidher / oss så sant Gudh
hielpet til siål och lifff. Och til yttermeere stadfastelse haff
ue wij ödmücteligen och vnderdånligen bedit och begäret /
at Högborne Furste och Herre / Her **CARL** / Sweriges Rik
tes Regerende Arffurste / Hertig til Sudermanneland / Nää
riche och Wermeland etc. wår **VI:** Furste och Herre / wille
thenne wår förening och Beslwt / medh sin Furstlige hand
och Secret bredhe widh wåre / stadfaste och beträffa
tige. Giffuit och skriffuit vthi Stockholm
then 24. Iulij, Åhr effter Christi wår
Trelferes födhelse / 1599.

Griffen ochna Nandje
na för sig og sine of
fretomands, när och
firman Willels wids
og Sand og Secret
tulla.

dat: 19 Martij
1600.

Linköpings Beslwt.

W i efterskreffne Sweriges Rikets
Råd och Ständer / Gressuer / Friherrer/
Biscoper / Adel / Clerkerij / Krigzbesåhl/
Borgere och menige Almoge / som upå
thenne berammede Riktzdagh i Linköping
haffue församlede warit / Göre här medh
allom kunnigt och weterligt / at såsom vthi förledne Som-
mer i Julij Månat upå then almennelige Riktzdagh / som
i Stockholm hällen bleff / aff oss och menige Rikets
Ständer / som dhå tilstådes wore / eenhelleligen wardt
ibland andre saker besluttit / At althenstund **R: M:** til Po-
len &c. Konung Sigismundus, hade både emoot sin Saa-
ders Faders (Christelig och högloflig i åminnelle) salig
Konung **GWSTAFS** Faderlige Testamente och förmas-
ning / fallit ifrå Guds klare och reene ord / och wedertagit
then wilfarende Påwisste lähre / och sedhan emoot all **Nas-**
turlig kärleek / både igenom Påwens illiftige Practiker och
ingiffuende / och andre orolige Meniskiors råd och til-
skynden / sigh så wide förföre latit / at **S: R: M:** medh
fremmende Hårskap / haffuer begiffuit sigh hüt in i sitt Saa-
dernes och Fosterland / både sin Faderbroder / Höghborne
Furste och Herre / Her **CARL** / Sweriges Rikets nu
Regerende Arffurste / Hertigh til Sudermanneland / **Näs-**
ricke och Wermeland &c. war **N:** Furste och Herre / så wäl
som oss andre och heele Säderneslandet / på thet håfftigste
at förfölte och förderffue / hwarigenom och mången åhrlig
Swenskt man / så wäl som Fremmende / haffue satt luffuer
til / Och hwar dhå **S: R: M:** och the andres förehaffa-
wende så hade fått framgång / som willien och upsåtet ha-
de warit / dhå hade thet wisseligen folgde / at icke allene
C ij then

then wilfarende Påwiste lähre/ medh trugh och twång ha-
de bleffuet här i Riket off allom vpåförð / emoot **H: K:**
M: s Ledh och försäkring/ effter som allom wetherligit är/
at man i sinnet hafft haßuer / vthan och alle the bleffuet til
lyff och godz förfolgde / som sigh ther emoot vpsettie wil-
le / och fast och stadeligen wille hälle widh Konungens
Ledh och försäkring / och the loslige Beslwt och Affhand-
linger / som aff menige Riktsens Ständer vpå åtskilelige
tjohet här i Riket gjorde/ och eenhelleligen sampryckte och
beslutne äre. Therföre / såsom och för många andre höge
och wichtige orsaker / hwilke medh förste aff Trycket skole
vthgå / och allom vppenbare och förkunede warde / äre
wij alle högeligen förorsakede bleffne/ at aff äre offifrå så-
dane **H: K: M: s** oskälige Regemente / och vpsäye **H:**
K: M: then huldskap/ troskap och manskap / som wij alle
och hwar serdeles / både effter Arfföreeningen och Sweris
riges Lagh/ haßue warit **H: K: M:** til then tjohet medh
förbundne/ effter som dhå vpå för: de Riktzdagh i Stock-
holm eenhelleligen beslutit och affsagde bleff.

Doch wardt och ther hoos sampryckte och bewilliget/
meere aff then benägenheet som wij til **H: K: M:** haßt/
och än til then Konnnglige afföðhe haßue och bäre / än
för någon rätt som **H: K: M: s** Son här til bör eller
haßue må/ at hwar **H: K: M:** wille innen Sex Månes
ders tjohet effter för: de Beslwt förklare sigh/ om **H: K: M:**
wille sende sin Son här in i Riket / at late öffuerantwarde
honom hög: bte wår **N:** Furste och Herre/ Hertig Carl &c.
som then näste och skyldeste Målsman/ och andre gode och
wålbetrodde Mån / och late honom vthi then reene och
Evangelij lähre/ som wij off här i Riket tilförbundet haß-
ue/ vpöðhe / och i wårt tungemål och sedher läre / och vns
derwijße late / och ther vpå Sex Måneder effter then tjohet
then late honom här in i Riket komme / swar så skedde/
dhå

Dhå wille wij honom för andre / för vår rätte Herre och
Bonung bekenne och annamme / när han til then ålder
kommer / at han oss och Rådet förestå / och dhå således för-
säkre kunne / som oss effter Lagh och thette Råtes vrmin-
nes Rättigheet och bruk böre försäkrede ware. Men ther
och så wore / at H: K: M: innen för:de Sex Måneder
sigh vpå sådane wiltor icke förklarede / och låte sin Son
komme här in Sex Måneder effter then tjdhen / och såle-
des låte vpfödhe här i Rådet som för:bt år / Dhå skulle och
han aldeles ifrå Sweriges Crono och Regimente affsagd
ware / så at han eller hans Affödhe aldrig någon tjd til
Rådet tiltael haffue måge eller skole / vthan både Fader och
Son ther ifrå affsagde ware / effter som för:de Beslut i
sielffue orden thet wjdere vthtrycker och förmåler. Och
bleff så strax H: K: M: tilskriffuit / huruledes som ther
om war beslutit bleffuit / medh ödmint begären / at H: K:
M: medh thet förste sigh ther vpå förklare wille.

Så althenstund hög:bt H: M: i påland / slett in-
gen bestedh och swar ån til thenne tjd ther vpå giffuit
haffuer / och icke allene the Sex Måneder alreede förlupne
åre / som H: K: M: sigh ther vpå förklare skulle / vthan bes-
gyunner och fast lide på then tjd / innen hwilken H: K:
M: s Son hjt i Rådet skulle försticket bliffue / så at nw icke
meer ån fem Måneder ther aff igen åre : Doch ljt wål
höres eller förnimmes ån nw intet aff hans tilkommelse /
vthöffuer thet så åre och i medler tjd andre saker förefald-
ne / som Rådet til bästa böre öffnerwågede och betånckte
bliffue. Therföre haffue wij menige Råtsens Ständer
warit förorsakede effter hög:bt wår N: Furstes budh och
kallelse / at komme här vpå thenne tjd tillsammans / til at
tage sådane saker vthi nödhcorfftigt och gott betånckien-
de / Och åre nw således om alle Puncter öffuereens bliffue /
som här effter följer.

Först

T.
Först / At ändoch **S: S: U:** så mycke then **Puncten**
om Regeringen belanger / haffuer giffuet thetse förslagh/
och thet vpå fast och hårde stätt / Vembligen at **S: S: U:**
ingen Konung ware wille/ eller någon Titel och Konunges
namn före / som wij doch aff **S: S: U:** haffue begä-
ret / vthan althensfund tilförrende är förmålt / thet ännu
Fem Måneder igen äre / innen hwilke wij haffue begäret/
at **S: B: M:** i Påländ &c. skulle sende sin Son här in
i Riket/ Så skulle och wij för:de Fem Måneders tidh aff-
bidhe/ Och om dhå så wore / at **S: B: M:** innen samme
tidh sende sin Son här in / på the wiltor som wij begäret
haffu:/ dhå skulle wij honom til wår och Sweriges Riktes
Konung annamme och behålle / och ingen annen / när han
til the myndige åhr komme / som för:dt är / och skulle han
icke tilstådies til någon fulkomlig Regering / för än han
komme til sine fyre och Tingu åhr. I medler tidh/ broadh
heller Konungens Son komme här in eller icke / dhå wille
S: S: U: Hertig Carl &c. förestå Riket i hög:bre unge
Herres ommyndige åhr. Men thet så kunne hende / at **S:
S: U:** något til löffuet widhkomme/ förr än för:bre unge
Herre så wål som the andre Furstelige personer komme til
sådana laga ålder / som för:dt är / dhå måtte wij sandrech-
teligen och eenhelleligen samsettie och förene oss / om En
eller Two / Men icke öffuer Tree / som wij kunne tänckie och
förminne Riktsens Regering til Säderneslandzens wåls-
ferdh och bästa / troligen och råttträdeligen förestå och bes-
tiene wille och kunde / hwilkom wij all trogen hörsamheet
berowffe skulle. Och the som således til Riktsens Föreståns-
dere / och hög:bre unge Herres Förmyndere betrodde och
förordnade bliffue / skulle ware förplichtede late upfödde
för:de unge Herrer sampteligen / i Gudz klare och reene ord /
och alle Christelige och Furstelige dygder och sedher / och els-
kest Sweriges Rike och thes wålferdh och bästa / vthi alle
måtte

mätte så förestå sökie och befordre/ som the thet för Gudh
Alzmächtigh/ och framdeles för theres S: N: samptligen
och jemwål menige Sweriges Rijkets Ständer/ så wål som
heele Christenheeten wille och kunde tryggeligen til swars
ware. Och när nu hög:bre Konung Sigilmundi Son
komme til thet Konunglige Regemente här i Rijket / och
hade Rijkets Ständer vthi alle mätte så försäkret som
thet sigh borde / dhå skulle hans Saderbroder / Högborne
Furstte Hertig Johan etc. medh ett tilbörligit och Fursteliga
git vppehålle försorgd bliffue/ och serdeles sigh medh thet
Furstendömet benöye late / som saligh hoos Gudh i ämin
nelse / Hertigh Magnus til Östergöthland efterlatit war/
doch thet vndentagendes som S: S: N: Hertig Carl etc.
thervthaff til sitt Furstendöme erwardeligen bebreffuet och
efterlatit är/ för hwilket hög:bre Hertigh Johan etc. annet
så gott i then stadhen skal wederlagt bliffue/ som fyllest kan
göre emoot then Rante S: S: N: Hertig Carl etc. bes
kommit haffuer / Och sådane Furstendöme vnder the Furs
telige Frigheeten nute och behålle / som S. och höglofligh
i äminnelse/ Konung Gustaffs Testamente och Låhns breff/
Hertigh Magno ther vpå giffuit war / innehåller och förs
måler/ Och sedhan skulle S: S: N: Hertig Johan etc. intet
meere på sin deel haffue af Rijket til at kräfwie eller fordre/
vndentagendes the Arffuegodz som S: S: N: på Såderna
och Möderna medh rätte tilfalle kunne. Then andre vns
ge Herre/ Högborne Furstte Hertig Gustaff Adolff etc. skal
sin Her Saders Hertig Carls etc. heele Furstendöme obehins
dret inrympt bliffue / och medh alle the Furstelige Frigheet
ter som hans Her Sader thet innehaffte haffuer/ nute och o
förändret behålle. Ther och Konungen icke lothe sin Son
komme här in i Rijket innen för:de tydh / vthan således
skulde honom så wål som sigh ifrå thet ödmärke och godhe
tilbodh / medh Rijkets Regering / som wij S: K: M:
D vthöffuer

och öffuer all rätt vndt och gjordt haffue/ dhå skulle H: S:
VI: hertigh Cari etc. medhan H: S: VI: des lifftidh was
rede/förestå Riket/ och ingen annen warde ther til annans
met/ emedhan H: S: VI: leffde. Men hwar thet skedde
före än någon aff the vngze herrer til theres myndige år
komme kunde/ dhå skulle wij hälle och kenne then för Rikets
sens Regent och föreståndere/ som H: S: VI: i sitt Testa-
mente aff sidste willie / ther til thorede och betrodde / eff-
ter som för itt år sedhan och i Jönköping eenhellenigen är
bewilliget och samtryckt bleffuet / heller och / hwar sådant
för hastigt dödsfall eller aff H: S: VI: des synnerlige bes-
tänckende/ i H: S: VI: des lifftidh icke skedde / dhå skulle
wij samdretheligen och eenhellenigen samsettie och föreene
off om En eller Twå / som Riket troligen och råträdelsis-
gen meene / och thet således regere och förestå wille. Sed-
dhan hög:bre vngze herrer komme til theres myndige år/
som för:bre åre/ och kunne sielffue Riketsens Regering föres-
stå / dhå måtte wij medh eenhelligt råd och samtryckiel-
then til Sweriges Rikets Konung och Regent aff hög:bre
vngze herrer annamme och behälle / som wij förnamme och
besinne kunne/ til Riketsens Regering dagligh/ och Riketsens
nyttigst och tjenstligst ware måtte / anten thet dhå skedde
effter Arff Linien medh S. Konung Johans Son/ högs-
borne furste hertigh Johan etc. eller och aff then furstelis-
ge Stamme/ högsborne furste hertigh Gustaff Adolff etc.
som nu samptligen i lifftidh åre/ medh andre flere förslag /
som H: S: VI: både om Regeringen och försättringer aff
thens / som til Regeringen komme skulle / gjordt och föres-
ståt haffuer.

Men så haffue wij H: S: VI: doch igenom råd/
ödmint bön och förmaning/ på een annen mening beweeckt/
och åre om thesne för:de så wäl som andre efftersöliende
Puncter/ således öffuerrens wordne: Först/ icke effter som
hå

hår förre förmålt är / thet Konung Sigismundus haffuer
både theigenom förwerket then Arffz Rätt / som S: R:
M: til Sweriges Crono haffe haffuer / i thet han först
haffuer trådt ifrå sin Fadens Fadens (saligh och högloflig
i åminnelles) Konung Gustaffs Faderlige Testamentel
och icke bleffuit widh Gudz klare och reene ord / vthan las
tit sigh beweecke och förföre til then wilsfärende Påwiske
lähre / hwilken han och haffuer warit tilsinnes här i Rikket
off allom vpåföre. Thernåst / Trenne reesor dragit här
aff Rikket / off aldeles owetterligen / och sedhan emoot all
Natturligh och Christeligh / Så och Sweriges vthtryckte
Lagh / förde vthlensken häär å Fosterland sitt / thet til at
häre och förderffue / Och elliest i många andre måtte hand
let emoot sin Konunglige / liflige Redh och skriffelige För
säkring / som han off alle giordt och tilsagdt haffuer. Och
nu på thet sidste icke achtet off så mykit wårde / at wij än
til thenne tjdh haffue mått bekomme then ringeste Books
staff och bestedh vpå the gode och ödmunkte tilbodh / som
wij haffue giordt S: R: M: at wij wille annamme S:
R: M: s Son til wår Herre och Konung / om han innen
föresagd tjdh hüt i Rikket komme / och här bliffue vpsödd
på thet sätt som här förre år förmålt. Thersfore wele wij
och haffue samme S: R: M: s Son och alle andre hans
Effterkommende / aldeles affsagde ifrå all then Rätt som
them elliest effter Arfföreningen här i Rikket haffue borde /
så at hwarken Konungen eller någon hans Effterkom
mende / skole effter thenne dagh någet wjdere tiltael til
thette Rikket haffue / eller och här intagne bliffue / vthan
wij wele off ifrå all plicht som wij haffue warit S: R: M:
och thes Effterkommende medhförbundne / Säsom och
huldskap och manskap / aldeles frj ifrå sagdt och skide
haffue.

Och ändoch then Högborne Jurste Hertigh Johan *etc.*
wore effter Arfföreningen näst Konungen och hans Arff-
vinger som nu afflagde äre/ then närmeste at bliffue widh
Sweriges Crono och Regemente: Men althenstund wij
kunne besinne / och bäre sähre före / at hwar *H: S: N:*
komme til then Konunglige Regering här i Riket / thet
han för then Naturlige kärleek och Blodzförwanter som
Bröder emellan inplantet är / kunne lätteligen late sigh bes-
weeke och inlate i någon handel medh sin Broder Konung
Sigismundo eller hans Effterkommende / och något thet
företage / som oss och heele Säderneslandet kunde lände til
ytterste förderff och yndergång: Eller och ther om förene
sigh at wele hempnes på *H: S: N:* Hertigh Carl *etc.* eller
thes Effterkommende och oss flere / hwadh som wthi thene
bullersamme och orolige tjdhen / doch aff rättmätig skäl
och orsaak haffuer företagit warit emoot Konungen/hans
Slecht och Blodzförwanter här innen Rikets / och bliffue
så aff itt ondt dubbelt werre / at thet nepligen någon tjd
til roo eller enigheet här i Riket komme kunde. Vthöffuer
thet så kräffuer och thenne tjdz och Rikets lägenheet / at
wij måtte förwette / oss om itt wist huffundh / som Rikt-
sens fulkomlige Regemente förestå kan / så framt hwar
thet nu icke snart sker / dhå kunne många Riketsens saker
therigenom nederlagde och förhindrede bliffue / som Rik-
ket mykit wårdende och anliggiende äre / och thenne tjd
beställes och förrättes moste / ther alles wår wälferdh vpå
hänges / och sadant icke aff något Barn vthrättes och bes-
skälles kan. Therföre haffue wij sampteligen så beslutit och
samtyckt / at högte Hertig Johan *etc.* skal medh itt tilbör-
ligit och Jursteligit uppehålle aff Riketsens Land och Lahn
wål försörgdh och förseedd bliffue / hwarföre wij och sams-
helleligen haffue samtyckt och effterlatit / at *H: S: N:* Herti-
g Johan *etc.* skal behålle thet til Jurstendöme / som hans
saligh

saligh Saderbroder (Christelig i äminnelse) Hertig Magnus
til Östergöthland / efterlatit war / doch thet vndentagens
des som H: S: N: Hertig Carl &c. therothaff til sitt Furs
stendöme ewärdeligen efterlatit och bebreffuet är / för hwil
ket hög:bre Hertigh Johan &c. annet så gott i then stadher
skal wederlagdt bliffue / som är Bråborg och Leckö / sampe
thes Låhn och annet som then Rante vpfylle kan. hwilket
Furstendöme H: S: N: vnder the Furstelige Fröheeter
niute och behälle skal / som saligh Konung Gustaffs Testa
mente och Låhns breff / hög:bre S. Hertigh Magno thet
vpå giffuit war / innehåller och förmåler. Och thet medh
skal H: S: N: sigh bendye late / och intet meer på sin deel
aff Riket hassue til at kräfwie och fordre / vndentagens
the Arffuegodz som H: S: N: på Säderne och Möderne
medh rätte tilfalle kunne. Ly heller skal H: S: N: ware
mächtig at giffue aff sitt Furstendöme eller Arff / någet es
wärdeligen / vthan thet skeer medh sådane wiltor och förs
ord / at Riket åter må hassue någon expectans thet til igen.
Och elliest ware thet til förplichtet / at H: S: N: ingen then
vthi sitt Råd och tienst tager och bruket / som til någon os
eenigheet emellan thet Konunglige och Furstelige Stånd
stiffe och anrätte wil / vthan besliter sigh altidh på thet
högste och troligeste / til alt thet som eenigheet och gott
fortroende / Blodzförwanter emellan lände och vppehålle
kan / och til menige Riketsens långlige wälferdh och bestånd
kan nyttigt och tienligt ware.

Och efter hög:re wår N: Furst Hertig Carl &c. haff
uer näst Gudh warit then eende / som genom Gudz gods
domlige tilhielp med alsomstörste luffsfahre / mödhe och bes
kostnet / haffuer winlagt sigh til at befrije och förlosse oss och
wårt käre Sädernesland vthur thet mörcke Påwens band
och fremmendes oot och tråldom / som oss haffuer warit
ärnet öffuer halsen kaste och vnderkuffue medh / och elliest

för oss och alles wälfärdh och bästa / både i Andelige
och lekamlige mätte / haffte ospart och vpsatt löff och blodh
och all sin förmögenheet / Och så wäl på thesse tjdoh som
någre reesor tilförendel / nådeligen loffuet och tillsagdt haffs
uer / at **H: S: N:** först och fremst wil hälle oss samptlis
gen och hwar för sigh serdeles / Andeligh och Werldzligh /
högh och lågh / hwar efter sitt stånd och wilkor / widh then
Christelige Evangeliske Religion, som wij oss här i Riket
tilföreenet och förbundit haffue / och ingen ting therwthins
nen förändre / vthan som i Upsala Concilio Anno etc. 93. eens
helleligen beslucit bleff: Så och Sweriges Lagh och hwaras
och eens wälfångne Privilegier och Friheeter oförtränckte i
alle mätte / At **H: S: N:** förhensskuld thesse Rikets Res
gering bäst och troligest förskylt och förwårffuet haffuer:
Så haffue wij förhensskuld / både therfore och andre högs
wichtige skåal warit förorsakede / både nu någre reesor
sambelleligen och eendrechteligen / såsom och tilförendel
at begäre thet **H: S: N:** wille tage sigh fullkommligen
Riketsens Crono och Regemente vpå.

Til hwilket **H: S: N:** sigh doch högeligen haffuer
vrsäckt och förwågrat / för många skåal som **H: S: N:**
ther emoot inwendt och föreqiffuit haffuer / oachtet huru
flitigt och trågit wij **H: S: N:** ther om besökt och bedit
haffue. Doch på sidste sigh nådigst så widt förklarar / at
H: S: N: för: de Fem Månaders tjdoh / innen hwilke Kos
ningens Son inkallet är / affbidhe wil / Och sedhan haffuer
H: S: N: samptyckt // thet **H: S: N:** wår ödmütke och
vnderdånige begären nådigst hände och vptage wil.
Doch wil **H: S: N:** i medler tjdoh medh sine Swågrer
och gode Wenner vthan Rikets sigh ther om rådhså och
bestråge / hwadh the honom i saken thet bäst kan ware / rå
dhe och styrcke wele. Såsom wij och ther hoos haffue
loffuet och tillsagdt / at på thet **H: S: N:** må hoos heele
werlden

werlden nog sampt vrsäcktet ware / at **H: S: N:** icke medh
trugh och wäldh haffuer nödget sigh til Rättsens Konungs-
lige Regering / vthan aff oss sambhelleligen ther til be-
budh och högeligen förmanet är / then at wedertage / effter som
och alles wære och menige Rättsens wälferdh thet storli-
gen krafft och fordret haffuer / Så wele wij hoos alle Po-
tentater, Keys: Kong: Chur / Furster och Ständer i heele
Christenheeten **H: S: N:** för sådane mistanccker aldeles
befrijet haffue / såsom wij thet och för Gudh och hwar ährs-
ligh Man betyge **H: S: N:** nog sampt ther vthinnen vrs-
säcktet ware.

Hwar före wij nu här medh vthi the helige Trefaldige
heerz namn och åkallen / eenhelleligen / samdrechteligen och
affen eigen frj willie / wele haffue stadget och stadfast / at
H: S: N: Hertigh **CARL** &c. och ingen annen / alles
wår och Sweriges Rättes Regerende Herre och Konung
ware och bliffue skal / Then wij och här medh samprigen
och eenhelleligen oss wele förplichtet haffue / all hör samheet
och lydno / trogen tienst / huldskap och manskap / som wår
Natturlige och elskelige Konung och Offuerheet / be wijfe
wele och skole / såsom och troligen och rättträdeligen eff-
terkomme alt thet **H: S: N:** oss til sitt och menige Rätts-
sens gagn och Såderneslandsens wälferdh och bästa bins-
dendes och befalendes warder / och för **H: S: N:** och
thes wälferdh skuld / ospart och vpsatt haffue lifff och
blodh och all wår förmögenheet. Och ändoch **H: S: N:**
haffuer förwägert sigh at late Cröne til någon Konung /
Men hwadh heller ther medh bliffuer fulfolgdte medh the
Ceremonier ther til bruklige äre eller ey / Så wele wij lifff wål
hülle och bekenne **H: S: N:** för wår rättte Herre och Offe-
uerheet / och allom Konungzligom Rätt och lydno hülle
och beröjje som för:bt är / och ingen annen.

Hic

2
Här hoos haffue wij och stadget och samptycke / at eff-
ter H: S: M:des dödhelige affgång (then Gudh Almäch-
tigh länge werdiges medh fördröye) dhå skal H: S: M:des
Son / Högborne Furste och herre / Her Gustaff Adolff &c.
näst ware til Sweriges Crono och Regemente at komme
och then behålle / och så hans ächte Mandzssvinger effter
honom / ifrå Arffvinge til Arffvinge / så länge någon aff
them igen är.

Men hwar Gudh förbiude / at H: S: M: vthan
Mandzarffvinger dödheligen affölle / eller och hans Effter-
kommende / at ingen ächte Mandzarffvinge aff then Lis-
nien meer förhanden wore / Så wele wij dhå haffue loffuet
och tillsagdt / för oss och wåre Effterkommende / at wij
sedhan ingen annen til Sweriges Crono och Regemente
tage och annamme wele / vthan hög:bre Hertigh Johan
&c. om han i liffue wore / eller och hans Furstelige ächte
Mandzarffvinger / om någre kunde förhanden ware / Och
emedhan then Linien til år / skole the widh Regementet
bliffue / och inge andre. Och hwar hög:bre Herrig Johan
&c. eller hans Effterkommende til samme Konunglige Res-
gering komme kunde på the wilkor som för:de äre / dhå skal
han och the förplichtede ware thet loffue och tillsäye / at the
heller theres Effterkommende / aldrigh skole sigh inlate i
någet Förbund eller förening medh Konung Sigismundo
eller hans Affödhe / Serdeles i så måtte / at the til någon
deel eller Regering här i Riket komme måtte / Såsom och
icke heller ljöde them i sitt Rådth eller tienst som til annat
styrckie och rådhe wele / än thet som Fridh och eenigheet
här i Riket förorsake och förmeere kan / och iwo för ingen
deel late sigh förföre och beweeke til then Påwiste eller
annen wilfarende Låhre / så frampt han och hans Effter-
kommende icke therigenom wele förwercke then Arffzrätte
the til Riket haffue / som Broder för honom gjorde haff-
uerf

uer / Althenstund wij här medh således wele fullkommeli-
gen affsagde haffue / at ingen skal effter thenne dagh til
then Konunglige Crono och Regemente här i Ryket kom-
me / som icke medh oss eenig år / vchi then Christelige reene
Evangelij lähre / til hwilken wij oss föreenet och förbudit
haffue.

Swär och thet fall hände / at hög:bre wår N: Furste och
vththorede Konung Hertigh Carl &c. dödeligen affgins-
ge / förr än hög:bre H: S: N:des Son Hertig Gustaff
Adolff &c. kunne komme til sine år / och sielff kunde stå
Regementet före / til hwilken fullkomligh Regering han
icke skal stadd bliffue / förr än han kommer til sine Syre och
Tiugu år. Dha haffue wij så samtyckt och beslutit / at wij
wele kenne then för Riktsens och hög:bre vnge Herres För-
reståndere och Målsman / som H: S: N: i sitt Testamen-
te och sidste willie ther til thorer och betroot / aff råtrådige
trogne Swenske Mån och icke vthländske / hwilken wij all
hörksamheet och lydno til hög:bre vnge Herres och menige
Riktsens gagn och bästa bewisse wele och skole. Thette
för:de loffue och tilläye / förplichte och förbinde wij oss widh
wår åhre och redelighet / Christelige troo / sanning och es-
wige siäl salighet / vthan all argelift / troligen och obräts-
ligen at hälle och fulborde / och aldrigh ifrå wijte / twinge
och trängie late medh godho eller onde / eller genom hwadh
list och lempe menniskiors diche och påfunder / thet någon
tjdh vptänckie och begripe kunne / så sant oss Gudh hielp
til siäl och lifff.

Swadh andre Riktsens saker tilkommer / som och på
thenne almennelige håldne Riktsdagh äre beråd slagne och
beslutne / ther om haffue wij så öffuer eens warit / samtyckt
och beslutit / Som är at wij skole tage i betänckende om
then Nye handbook som aff Presterskapet öffuerseedd är /
och i wåre Swenske Byrtier och församlinger här effter
skulle

skulle bruket bliffue / Så alchenstund therothinnan kan äno
nu behöffues något ytterligere betänckende / hwilket effe
ter themme tijds lägenheet icke haffuer skee kunnet / Therfö
re är ther medh bleffuet vpslutit til Presterskapet / at the
skole giffue ther om theres mening swar och förklaring
vpå then näste Sammentompst som här effter skee kan.
I medler tijdh och innen thes sådant skee kan / skal medh
Ceremonier och Rytiosedher i församlingen hållit wardel
effter som vthi Upsala Concilio Anno 1523. beslutit bleff.

3.

Til thet Tridie / Så haffuer oss och warit tilkenne giffa
uit / hwadh som Storfurstens Sendebudh i Rydzland /
som sidst i Stockholm hoos hög: bte wår **V**: Furstē wa
rit haffue / til wårff haffue haffte hoos **H**: **S**: **V**: at ano
drage / och hwadh **H**: **S**: **V**: ther vpå tilböriligen swa
ret haffuer. Och effter Storfursten i Rydzland haffuer
sigh om höghe saker moot **H**: **S**: **V**: tilbudit / Så synes
oss icke orådeligen ware / at wijdere måtte medh Storfur
sten handlet warde. Och förthenstuld achte wij förnöden
ware / at een anseendligh Legation måtte til honom medh
thet förste affärdiget bliffue / ther om at förnimme Stors
furstens ytterligere mening. Men hwilke Personer ther
til skole tienlige ware at bruke / och huru widt man sigh
på Riktsens wägne medh Storfursten inlate skal / Thet wes
le wij samptligen vthi **H**: **S**: **V**: des höge och bättre be
tänckende ödmücteligen hemstält haffue. Alchenstund wij
intet twifle / at **H**: **S**: **V**: så wäl i thenne som andre måta
te Riktsens och alles wære wälferdh och bästa betänckens
des warder. Hwilke Personer **H**: **S**: **V**: ther til nämpnet
och betroor / the skole och förplichtede ware / sigh godhwil
ligen ther til bruke och besinne late / och ingen vthan laga
förfall sigh therothinnan vrsächte och vndskyllle.

4

Til thet Sierde / är oss och förestält / at betänckie hu
ruledes medh the Lybste skulle handlet bliffue / som sigh
moot

moot **H: S: N:** och Sweriges Rätte/ emoot thet wenli-
ge Stetiniske Fridz fördrag som vprättet är/ Siendeligen
vplagdt haffue/ Så ändoch **H: S: N:** så wäl på sine som
Rättsens wägne/ hade orsaak nogh at wedergöre thet spott
och förträdt som the **H: S: N:** och Rätet bewijst haffue/
på thet sätt som thet til tiene / Så haffuer **H: S: N:** så
wäl nwo nyligen som vthi förledne Sommer sigh late behas-
ge/ at gode Mån aff begge parter måtte bliffue bedne / at
tage saken til förhör/ och hwadh som the therwthinnan skil-
lie och rätte/ thet wil **H: S: N:** och late sigh nöye medh.
Medhan nwo sådant Christeligit och rättwijst är/ och kom-
mer öffuer eens medh för: de wenlige Fridz fördragh / Så
synes och off för rådhssampt ware/ at medh then saken må-
te således fulfolgdt bliffue. Men hwar dhå så är/ at för:de
Lybste icke wele medh thet som i saken kan skäligen ransas
ket och förhandlet bliffue/ late sigh nöye/ och i så måtte rät-
te sigh sielssue i saken / och late på tilbörliche wäger och mes-
del sinne/ dhå wele wij ware **H: S: N:** byständige och be-
hielpelige / medh sådane allffuar at tage saken före emoot
them/ som thet til tiene kan/ och the noggsammeligh orsaak
til giffuit haffue. Innen thes och i medler tjdth saken sås-
ledes aff gode och tilförordne de Skedesmän förhörd och
åtskild warder / Så skal medh alt Siendeligit angrig emoot
them inställes och haffues fördragh/ och them allenest förs-
budt ware / at haffue någon handel och wandel här i Rät-
tet/ förr än saken wäl åtskild och fördragen är.

Til thet Fempte / om the fångne Rådzpersoner/ och
theres saak som ifrå Gindland kallede och i anhäldning är/
The om är således beslutit / at effter för:de Rådzpersoner
som här för Rätte haffue stälte / och aff hög:bre wår **N:**
Svrste Hertigh Carl &c. personligen vthi Högborne Svr-
stes och Herres / Her Johannes Adolffs / Hertigh til Hols-
steens &c. Sendebudh / the Råde och Welbördige gode
Måns/

Måns/ Clement Gabendorff och Giårdt Stedings nära
ware / haffue anklagede warit / åre öffuertygede / at the
haffue först och fremst warit the samme som ifrå Suders
Köpings Beslwt / hwilket the och sielffue så wål som alle
Råtsens Ständer/ eenhelleligen och frjwilleligē samptycke
och bewilliget haffue / åre affällige blettne / och icke alles
ne vthan giffuen orsaak/ söndret sigh ther ifrå / och som
andre ogerningsmän weeket Råket / och i så måtte vnder
thet straff förfalne / som både för:de Beslwt i Suders
ping / så wål som andre Råtsens loflige Affhandlingar
vthrycke och förmåle / och warit theres Ledz och eigne
Bressz och Segels förbrytere : vthan haffue och emoot
theres eigen gjorde Rådz eedh och all naturligh kärleek/
bådhe rådt Konungen til / och sielffue warit fölgachtige
emoot Sweriges Lagh/ at före vthlendiken Zåår å Foster
land there / thet til at härte och förderffue / och icke som en
rättkommen Konung til Råket hade ågnet och bordt / si
ne vnderfåter effter Lagh och Rått at frje och besterme.
Zwilket alt them år öffuertyget bleffuet/medh theres eigne
bress och handlinger / förvthan mykin annen orättrådigh
handel/ som the både för och i så måtte emoot **Z : S : U :**
och Råket bruket och förhafft haffue / Zwarföre the och
effter nogsam och flitigh ransakning aff the gode Zerrer
och Mån som i Råtte haffue förordnede warit/ åre dömd
ifrå löff och godz/effter som then Dom vthrycker och förs
måler ther vpå skriffteligen stålt och giffuen år / och medh
förste i Tryck skal publiceret och förkunnet warde. Zwilken
Dom wij och sampeligen haffue kendh rättwjs och laglis
gen affsagd ware / Then wij och eenhelleligen medh the
gode Zerrer och Mån som samme Dom giffuit och beslutit
haffue/ bestå och försware wele/ både nwo och framdeles för
alle them som ther emoot något förmeene sigh haffue at
förebåre / och jemwål för alle Christne Potentater och andre i
huele

heele werlden/ Och förthen skuld kunne wij på råetwifones
wagne icke late them ostraffede bliffue / vthan begåret och
effterstådt/ at them effter för:de Laga dom nuw här tilbör
ligit straff och Execution öffnurgå måtte. Doch medhan
någre som och i Rådhet haffue brukede warit / som är Claes
Bielke / Christiern Claesson / Erich Abrahamsson och Jörs
gen Pofel / haffue fallit til ödmukt bön / och sigh yppenbar
ligen bekendt och beditz före / i thet the sigh förseedt och il
le handlet haffue / både emoot H: S: N: oss och Råtet /
Så haffuer H: S: N: för welbemälte Holsteniske Sen
debudz / såsom och wår sampelige ödmunkte bön och begä
ren / them nådigst til liffuet förskonet / doch skole the vthi
H: S: N: des anhåldning bliffue / til H: S: N: des wij
dere betänckende / och stå vthi H: S: N: des nådige skön
hwilke H: S: N: til lideligere welkor täckes komme late.
Om Her Hogenstild Bielke / som och för Rätte haffuer
warit / och är tillagdh at haffue warit i rådhet och dådhet
medh the andre otrogne aff Rådhet / at styrckie Konungen
til at införe vthlendskan Häär å Josterland sitt / effter han
förmeener sigh therföre laghliggen at befrije / så skal han
på näste Tilsammentompst gå therföre Lagh och Redh /
om han thet kan / eller ware dhå fälter åt saken. Medh
Her Carl Gustaffson är och så bleffuet afflagdt / at effter
thet är een Nordsaak som han är bestyle före / ther om på
thenne tidh icke haffuer kunnet slitic bleffuit / Så skal han
och befrije sigh therföre effter Lagen för samme saak / vpå
för:de förste Tilsammentompst. Ther och dhå the saker
skole stå öpne / som H: S: N: them elliest för sin person
kan haffue at late tiltale.

Om the Sinske / som är Arfwidh Erichson och Axel
Kurek / som Redelförere haffue warit til then blodvethgins
telse och annen otibörlich handel / som ther i Landzens
den på någre åhr bedressuet är / Haffue wij beslutit / at the
K ij skole

Skole stå theres tilbörliche och wälförtiente straff/ effter then
Dom som ther vthi Sündland rättwyligen är affsagd
bleffuen/hwilken wij och samtyckt haffue/ och bestå wele.

Them andre aff Adel och Brüggebefähet ther i Landzen
enden / som sigh och emoot oss och Rådet vplagdt haffue
ue/hwilke doch igenom för:de ocrogne Rådpersoners råd
och tilskynden / och sedhan aff theres Sörman ther til äre
beweekte och förförde bleffue / så at the icke äre lichte skyldia
ge medh the andre / eller och kunne thet medh lichte straff
vndgälle / hwadh the i så måtte giordt haffue: Therföre
är medh them som til liffuet benådes kunne / så dömpet och
affsagdt / at the skole haffue förwerket til Laga böcher /
Tredingen aff alle the Jordegodz / som them medh rätte
Arffligen tilfaldne äre/ och the elliest aff Cronen bekommit
haffue / vnder Cronon til ewärdelige ägor/ sampt alle the
Sörlåningar / som the både i liffztjdh och til behagheligh
tjdh här til haffe haffue. I lichte måtte är och affsagt och
besluttit / at alle the Prester ther i Landzenden / Säsom och
Borgere / Sougter/ Striffuere/ Låhnsman/ och andre som
haffue hållit häster vnder Rytterne / anten medh theres
Sønner/ Måger eller andre/ och medh breff och stämplina
ger lattit sigh besinne och bruke emoot H: S: N: oss och
Rådet / Serdeles i thet the icke allene haffue fallit ifrå Sus
dertöpingz Beslwt / som the tilförende samtyckt hadhel
vthan och både ther emoot så wäl som andre loflige Råts
sens affhandlinger sigh vplagdt och afföndret haffue:
Therföre skole Presterne / både ifrå kall och ämbete aldeles
affatte bliffue / och aldrig til sådane Prestekall meer kom
me eller betrodde bliffue / Och Borgere / Sougter / Striff
uere/ Låhnsman och andre som haffue hållit häster och la
tit sigh bruke / skole böche Tredingen aff alt thet the äghel
och för:de Sougter och Striffuere ther hoos förplichtede
ware/ at göre reede och Råtenskap för then deel the haffue
haffe

hafft befallning vthöffuer. Men the andre Prestmän som
sigh elliest haffue söndret ifrå off och Rådet / och icke weler
eenige ware at hålle vthöffuer Konungens Sedh och förs
säkring / och annor Rådtens vrmynes Rätt och myndigs
heet / the samme skole ware förplichtede at giffue til peen
och straff fem daler penningar för hwarie Tje Bänder
som the haffue i theses Gield / och sedhan bliffue ther widh
så länge the sigh som trogne och rättrådige vnderfater äg
ner och bör / ährligen och tilböriligen förhålle.

Til thet Siette / Så haffue wij och öffuerwäget och
betänckt / at althensfund Sweriges Lagh förnä / thet Råts
tereting måtte effter lägenheeten hållit bliffue här i Rys
ket / vchi the Landzender som sådant behöffdes / ther hwar
och en / thet ware sigh fattigh eller rikt / högh eller lågh / som
then andre om någon deel hade at tiltale / kunde dhå bes
komme en rättwys Sentens och Dom om sin saak. Och mes
dhan sådane Rättereting endeles i mannaminne icke är här
i Rådet hållit bleffuit / och förthen skuld många twistige sa
ker / Slechter och wedersparter emellan / stå ännu vchi klans
der / och icke kunne rättede och åtskilde warde / förr än the is
genom sådane medhel och laghligit förhör slites kunne.
Therfore såsom högh:bre wår VI: Svrste och Herre / Hertigh
Carl &c. thet för rådhsampt achtet och wälbetenckt haff
uer / at en gång eller två om året / måtte sådane Rätteres
ting hållit bliffue / om Distingen vchi Upsala / och om Soms
meren widh S. Peders tidh här i Linköping. Så synes
off och nödhörffteligen och aff nödhen ware / at så skee
mätte / anten både tidher om itt år / eller och en there om
hwart år / effter som lägenheeterne dhå tillsäye / och säkers
ne thet fordre och behöffue kunde. Och när dhå sådane
Rättereting hålles / och tilförrende ther om som Lagh förs
mä / innen Sex wekor vthstriffuet och förkunnet warder /
Så skole dhå alle Lagmän och häredzhöffdingar / som til
samme

Samme Ting kallede warde/komme ther tilstådes/och sielff-
ue i Klampdh ware som Lagh säger / och ey annor i there
stadh/vthan laga förfall sådant förhindrer. Ther skole dhå
alle the saker/ som elliest för Håredzhöffdinge eller Lagman
icke haffue kunnet åtskilde warde / förhöres och slites medh
annet meere / som thet betänckiende och rådzlagh ther om
innehåller och förmåler/ som **H: S: VI:** för two åhr sedhan
förestälte Ständerne i Upsala at betänckie / hwilket och
medh förste aff Trycket skal publiceret och förkunnet bliffue/
och hwadh som dhå på förde Rättereting wederdeele
Mån emellan dömpet och skildt warder/ther widh skal thet
och bliffue ståndende och ey återgångende/och ingen haff-
ue wåldh ther emoot wådie / som Sweriges Lagh thet
och vthtryckeligen förbinder. Hwarföre och alle Lagmän
och Håredzhöffdinge såsom och the som i theres stadh för
Domere siette och brukede bliffue / skole göre theres Ledh i
Riiktsens Canzelij / så och effter Sweriges Lagh på Laga
mans och Håredztinget/ förr ån the i någet Domere åmbes-
te intråde och betiene skole.

I likte måtte/ år och aff oss sampteligen eenhelleligen
samtryckt och beslutt / at effter vthi många förledne åhr
icke år hållit Konungz Råstt här i Riiket/ och Riiktsens lå-
genheet sådant fast högeligen kråffuer och tillsäger at thet
skee måtte/ på thet så wål Cronon må wette hwadh henne
medh rätte tilkommer och behålle bör oförändret/ som ant-
dre hwadh the kunne haffue bewijsligh rätt och skåål til/ at
ninte o. h bruke / thet storligen förnöden wil ware / at såda-
ne Råstt måtte medh thet förste i Landzenderne bestålt
och hållen warde. Och effter ther til behöffues/ at trogne
rättwijse och förståndige Mån måtte i then saken brukede
bliffue/ som vthan försyn och någers wåldh thet laghliggen
kunne och måge vthransake / som dhå förekomme kan:
Therföre wele wij thet hög:bre **S: VI:** hemstålt haffue /
hwilke

hwilke **H: S: N:** ther til synes förordne och bruke late/
Och försee off wisseligen / at ingen aff them som **H: S: N:**
synes tienlige och bruklige / och ther til kallede och betrodde
bliffue och rättwiffen elste och befordre wele / skole sigh ther
til wele eller kunne förwågre.

Til thet Siuende / **Haffue wij** och ibland annet tagit
thet vthi nödhorffrigt betänckiende / at vpå thet så wäl
O^{ff}uerheeten och then som Regeringen här i Riket föres
står / må wette hward Krüggsfolck som vthaff hwar Landzen
ende både til **Häst** och foot kunde ware til at lüte vpå / när
så lågenheeterne fordrede / at något vptogh emoot thes
Siender behöffues wille / Så och menige Man ware frij och
förskonede / och icke så offte medh vthskriffning betungede
och beswårede / som här til kan ske de ware: Så är aff off
sampeligen bewilliget och sampryckt / at ett wift tael til
Hoffmån och **Knechter** skole vthi hwar Landzende vpå
Riktjens omkostnet åhrligen och stadigt håldne bliffue / så
starcke til **Mantael** som **H: S: N:** ther vpå een wiffs
ordning **haffuer** göre och författe latit / til hwilkens löhn
och uppehålle / medhan the hemme / och icke på någon rees
se äre och brukede bliffue / aff **Cronones** åhrlige Rante och
vpbördh skal tagit och förordnet warde / så mykit ther til
som effter een wiffs Ordning kan giordt bliffue. Men när
the på något vptogh emoot Riktjens Siender brukes **sko**
le / thet ware sigh heele Krügzmachten aff hwar Landzens
de / eller en deel ther aff / til warn eller land / **Dhå** wele wij
vthaff then Landzende som Krüggsfolcket vthfordres / skal
vthgöres så mykin **Setalie** som til en **Månet** / halff eller
heele åhr behöffues kan / emedhan the vpå Riktjens togh
och reise behöffues och brukede bliffue / Så at **dhå** then eene
Landzenden icke behöffuer at göre för then andre / och hälle
någet annat **Solck** än thet som aff samme Landzende är /
vthan hwar och en försörre sitt **Solck**. Och effter vthi alle

Landzender icke är liķe myķit Krūggsfolck / ey heller liķe
myķit Mantael til Almoge som hielpen vthgōre skole / Sā
ār och ther vpā een wijs Ording giord / at hielpen som
sāledes til Krūggsfolcksens vnderhåldning vthgōres skal /
then skal gōres liķe / sā wāl eenestād̄z som annorstādes / sā
at icke meer løper på en Bonde i then eene Landzende ān
som then andre. Och ther som Krūggsfolcket wore meer
vthi een Landzende / ān at the vthi then tūdh the skole bort /
och til Rūtsens bāste brukede bliffue / kunde hielpe sigh
medh thet som Almogen i sā mātte vthgōrendes warder /
dhā skal hwadh ther vthi feeles / bliffue vpfylt aff then āhr
lige Rānte och vpbōrdh som aff för:de Landzende vth
giordt bliffuer / sā at the skole til fyllest bliffue förnōgde / aff
hwar Landzende / sā mänge Måneder som the vpā reesen
warde brukede / Och sādān Ording skal altūdh hālles / sā
wāl medhan Krūggsfolcket hemme ār / som nār the på togh
och reesfor vthe āre.

Til thet Ottonde / Effter Sweriges Lagh vthi Rys
liebalken förnā / at Tjēnde skal aff Åtrom afftetties / hwar
Tjēnde skyl eller hwart Tjēnde band / aff hwilket Presten
bōr haffue sin fulle Treding. Sā på thet at sādāne Tjēn
de sā wāl the Twedeler som i Rytioherberget bōr ingōres /
som then Treding Presten bōr haffue / mātte rättwīsligen
effter Lagen vthgiordt warde / at hwar sin deel oförmin
sket bekomme mātte / sā skal medh samme Tjēnde sāledes
hār effter hāllit och handlet warde / at alle som hemen brus
te och någen Sādhe bekomme / anten på Åter eller Swes
die / ingen vndentagendes / skal vthgōre hwar Tjēnde skyl
eller hwart tjēnde band / bōriendes widh en Keen och lyck
te widh then andre / begynne och först aff then skyl och
band / som han först aff åter bār / och til thes Tjē skylers och
band fulle āre / sedhan tager Presten som för:bt ār / sin Tred
ding ther aff / och förer thet vthi sin egen Tjēnde ladhu / och
later

later thet sielff afftrycke när honom synes / Och the andre
Twedeler afftrycke Bonden och före vthi Byrkiøherberget/
som här til skedd år. Och på thet man må förnimme huru
rättwüst Tjenden warder vthgiord / så skal Presten hälle
widh sin Ledh/ hwadh han bekommit haffuer/ Och hwar
sedhan Tjende Sougten kan medh rätte förnimme/ hwadh
heller Presten haffuer orått bekende / eller Bonden orått
framgiordt/ anten Presten eller i Byrkiøherberget/ dhå skal
han then parten Lagföre som skyldigh år/ at late böche effs
ter Sweriges bestreffne Lagh. Så skole och alle ware förs
plichtede samme Tjende vthgöre / thet ware sigh Måger/
Leyedrängier/ så wål som alle andre/ som hemmen eller åters
werck bruke/ och ingen ware therföre frj / meer än the aff
Adelen vthaff theres eigne Sättegårder/ så mykit the Twes
deler tilkommer som i Byrkiøherberge bör göres. Men
then Treding Presten bör haffue/ skal hwar och en vthgöre/
och sigh medh sin Byrkiøherde förljste om.

Thette förestreffne loffue och tillsäye wij så wål för oss
här närwarende som frånwarende / och alle wære Effters
kommende / frjwilligen och eendrechteligen / stadigt fast
och obrärligen at hälle och fulborde/ och aldrig til at ryge
gie och ifrån falla / nu eller i tilkommende tjdher / oss så
sant Gudh hielp til siäl och löff. Och til yettermeeere stads
fästelse/ haffue wij ödmüteligen och vnderdänligen bedit
och begäret / at hög:bre Högborne Furste och Herre / Her
C A R L / Sweriges Rjkes Regerende Arffurste / Hertigh
til Sudermanneland / Närke och Wermeland &c. wår
N: Furste och Herre / wille thonne wår förening och
Beswot/ medh sin Furstelige hand och Secret bredhe
widh wære/ stadfäste och bekräftige. Giff
nit och skriffuit vthi Linköping / then

19. Martij / Åhr. &c.

